

УДК 338.368

DOI: <https://doi.org/10.53920/ES-2022-3-6>

Юлія Віталіївна БЕЛЯНСЬКА,

аспірант кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Державний університет інфраструктури та технологій
ORCID: 0000-0002-2959-1719

ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

У статті проведено аналіз інноваційної активності підприємств. Встановлено, що поняття інноваційно активного підприємства не має чіткого визначення в нормативно-правових джерелах та залишається дискусійним в наукових колах. Загальне розуміння інноваційної активності як інтенсивності інноваційної діяльності не надає повної інформації для потреб прийняття ефективних рішень. Інноваційна активність транспортних підприємств виступає важливим фактором забезпечення конкурентних переваг на ринку транспортних послуг, сприяє прискоренню економічних процесів, якісних перетворень та розвитку підприємств, відповідних регіонів і країни в цілому. Транспортні інновації спрямовані на покращення якості, безпечності, екологічності, економічності та надійності послуг, які надають транспортні підприємства. Крім того, інновації мають також іміджевий характер, оскільки транспортна інфраструктура та рівень транспортних послуг впливають на глобальні показники конкурентоспроможності країн і національних економік. Інновації є важливим фактором зростання вартості бізнесу. Одночасно вони вимагають ресурсів, інноваційного мислення, достатнього внутрішнього потенціалу і сприятливих чинників зовнішнього середовища. Встановлено, що в Україні, кількість інноваційно активних транспортних підприємств має нестабільну динаміку. Статистичні спостереження за парні роки показують, що кількість інноваційно активних транспортних підприємств в Україні зросла на 69 % у 2016–2018 рр. та скоротилась на 76,6 % у 2018–2020 рр., головним чином, за рахунок наземного і трубопровідного транспорту. Поряд з цим, зросла питома вага транспортних підприємств, які впроваджують інновації у вигляді інноваційної продукції, товарів, робіт, послуг та технологічних процесів

з 25,4 % від усіх інноваційно активних підприємств у 2016–2018 рр. до 61,7 % у 2018–2020 рр. Головною причиною скорочення оціночних значень у 2020 р. є наслідки пандемії covid-19 для України та світу. Проте зростання інноваційної активності українських транспортних підприємств у 2016–2018 рр. сприяло в подальшому збільшенню обсягу реалізованої інноваційної продукції, робіт, послуг у 2020 р. порівняно з 2018 р. у 1,22 рази, головним чином завдяки підприємствам наземного і трубопровідного транспорту, у яких відповідний показник динаміки склав 347 %. Визначено характерні риси успішних інноваційних компаній та запропоновано визначати інноваційно активне транспортне підприємство як підприємство, що має потенціал у вигляді факторів, ресурсів та умов для створення, впровадження й використання інновацій у наданні транспортних послуг, організації власних бізнес-процесів і забезпеченні конкурентних переваг.

Ключові слова: інновація, інноваційна активність, інноваційна діяльність, транспорт, транспортне підприємство.

Yuliia BELIANSKA

Dep. Management, Public Administration, State University of
Infrastructure and Technologies

ASSESSMENT OF THE INNOVATIVE ACTIVITY OF TRANSPORT ENTERPRISES IN UKRAINE

The article analyzes the innovative activity of enterprises. It has been established that the concept of an innovatively active enterprise does not have a clear definition in regulatory and legal sources and remains debatable in scientific circles. The general understanding of innovative activity as the intensity of innovative activity does not provide complete information for the needs of effective decision-making. The innovative activity of transport enterprises is an important factor in ensuring competitive advantages in the market of transport services, contributes to the acceleration of economic processes, qualitative transformations and development of enterprises, relevant regions and the country as a whole. Transport innovations are aimed at improving the quality, safety, environmental friendliness, economy and reliability of services provided by transport enterprises. In addition, innovations also have an image character, since transport infrastructure and the level of transport services affect the global indicators of the

competitiveness of countries and national economies. Innovation is an important factor in the growth of business value. At the same time, they require resources, innovative thinking, sufficient internal potential and favorable factors of the external environment. It was established that in Ukraine, the number of innovatively active transport enterprises has unstable dynamics. Statistical observations for even years show that the number of innovatively active transport enterprises in Ukraine increased by 69 % in 2016–2018 and decreased by 76.6 % in 2018–2020, mainly due to land and pipeline transport. Along with this, the share of transport enterprises that implement innovations in the form of innovative products, goods, works, services and technological processes increased from 25.4 % of all innovatively active enterprises in 2016–2018 to 61.7 % in 2018–2020. The main reason for the reduction of estimated values in 2020 is the consequences of the covid-19 pandemic for Ukraine and the world. However, the growth of innovative activity of Ukrainian transport enterprises in 2016–2018 contributed to a further increase in the volume of implemented innovative products, works, and services in 2020 compared to 2018 by 1.22 times, mainly thanks to land and pipeline transport enterprises, in of which the corresponding indicator of dynamics was 347 %. The characteristic features of successful innovative companies are determined and it is proposed to define an innovatively active transport enterprise as an enterprise that has potential in the form of factors, resources and conditions for the creation, implementation and use of innovations in the provision of transport services, organization of own business processes and ensuring competitive advantages.

Key words: *innovation, innovative activity, innovative activity, transport, transport enterprise.*

Постановка проблеми. У сьогоднішніх умовах воєнного стану в Україні транспортні підприємства виконують надзвичайно важливу роль у забезпеченні функціонування всіх сфер суспільно-економічного життя, оборони, реалізації переміщення необхідних товарів і вантажів, задоволення потреб у перевезенні пасажирів. Зростання інтеграційних процесів, туризму, вплив інформаційних технологій у мирний час сприяють розвитку транспортного сектору, підвищенню вимог до безпеки, комфорту, екологічності та економічної ефективності роботи транспортних підприємств, водночас формуючи зростання попиту на нові сервіси і обслуговування

споживачів та замовників. Дані процеси суттєво прискорюють інновації, глобальна цифровізація, відкритість інформаційного простору та вплив соціальних мереж. Неспровокована і невинуватна військова агресія з боку РФ проти України кардинально змінює підхід до оцінки роботи транспортних підприємств, їх розвитку, оновлення й модернізації, та підкреслює стратегічну важливість функціонування транспортної логістики. Зазначене вказує на зростання актуальності більш інтенсивного впровадження інновацій та стимулювання збільшення інноваційної активності транспортних підприємств в сучасних умовах господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інноваційна діяльність як об'єкт дослідження є досить широким поняттям, це пояснюється наявністю значного кола підходів до розуміння її сутності, завдань, елементів, етапів, різновидів та їх характеристик. Під інноваційною діяльністю розуміють сукупність наукових, технологічних, організаційних, фінансових та маркетингових заходів, які спрямовані на створення та впровадження інновацій [6], або в загальному як діяльність, що забезпечує використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок, зумовлює випуск на ринок конкурентоздатних товарів і послуг [12]. Сутність інноваційної активності чітко не визначена в законодавстві і досить узагальнено висвітлена в науковій літературі. Основна увага науковців зосереджена на характеристиці значення інноваційної діяльності у забезпеченні цілей сталого розвитку й економічного зростання України, даним питанням свої праці присвятили такі автори, як: А.В. Ворона [3], О.О. Карпенко [8], М.В. Поплавський [10], Є.М. Кузнецов та В.Є. Кузнецова [9], С.М. Семенова [17], І.Ю. Єпіфанова [7] та ін. Політику управління інноваційно активним підприємством розкриває А.К. Андрюшко [1]. Інноваційну активність обґрунтовано пов'язує з інноваційним механізмом та потенціалом підприємства Т.В. Гринько [4]. Інноваційний розвиток транспортної системи з акцентом на окремі види транспорту висвітлюють: Х.П. Данилків, Х.В. Грабова та О.Я. Побурко [5], О. Афанас'єва, Ю. Поковба [14], Дж. Гампсон [16] та інші. Проте оцінка інноваційної активності саме транспортних підприємств в науковій літературі розкрито недостатньо. Це вимагає розгляду поглибленої інформації про обсяг впроваджених інновацій, реалізацію інноваційної продукції та кількість інноваційно активних підприємств в Україні, що підтверджує актуальність обраної теми дослідження.

Метою статті виступає визначення сутності та оцінка інноваційної активності транспортних підприємств в Україні. Для досягнення поставленої мети за допомогою використання загальнонаукових та аналітичних методів, системного підходу було вирішено наступні завдання: обґрунтовано актуальність дослідження інноваційної активності транспортних підприємств в Україні; визначено сутність поняття «інноваційно активне транспортне підприємство»; проаналізовано показники динаміки і структури в оцінці інноваційної активності транспортних підприємств в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційна активність є важливою передумовою забезпечення конкурентних переваг на ринку транспортних послуг. І тут мова йде не тільки про рівень самого підприємства, а й про вплив транспорту як сектора економіки в оцінці інноваційності та конкурентоспроможності країни на глобальному рівні [20]. Транспортні послуги виступають свого роду каталізатором у прискоренні економічних процесів, якісних перетворень та розвитку підприємств, регіонів і країни в цілому. Впровадження інновацій дозволяє реалізовувати амбітні плани [15] та розширювати можливості транспортних підприємств не тільки на національному [11], а й на міжнародному ринках.

В загальному розумінні під інноваційною активністю розуміють інтенсивність інноваційної діяльності підприємства [13]. Інноваційна діяльність полягає у створенні, розробці й впровадженні інновацій для випуску нової конкурентоспроможної продукції та послуг [2]. Інноваційну активність розглядають через призму загальної стратегії і тактики компанії, наявний інноваційний потенціал та інноваційну структуру підприємства [4], а також як елемент позабалансових факторів, частину інтелектуального капіталу, що формує внутрішньо генерований гудвіл та здатний впливати на показники вартості бізнесу [19].

Інноваційну активність підприємств загалом Т.В. Гринько [4] визначає як «специфічну оцінку інтенсивності інноваційної діяльності підприємства як основного фактору його розвитку та нагромадження абсолютних конкурентних переваг».

Аналіз інноваційної активності транспортних підприємств здійснюється за допомогою показників інноваційної діяльності: впровадження інновацій у вигляді продукції, товарів і послуг, технологічних процесів, та запровадження нової інноваційної про-

дукції і послуг, здійснення витрат на інновації, у тому числі: науково-дослідні роботи, придбання машин, обладнання, програмного забезпечення, інших зовнішніх знань, послуг, матеріалів для інновацій, здійснення капітальних та інших витрат, включаючи дизайн, навчання, організаційні та маркетингові інновації [6].

Дослідження інноваційної активності, яке спирається на дані статистичної звітності підприємств, відповідно до методики, затвердженої Державною службою статистики України [6], здійснюється за парні роки, тому відповідне порівняння рядів динаміки представлено в наступній таблиці:

Таблиця. Кількість інноваційно активних транспортних підприємств в Україні за 2014-2020 рр.¹

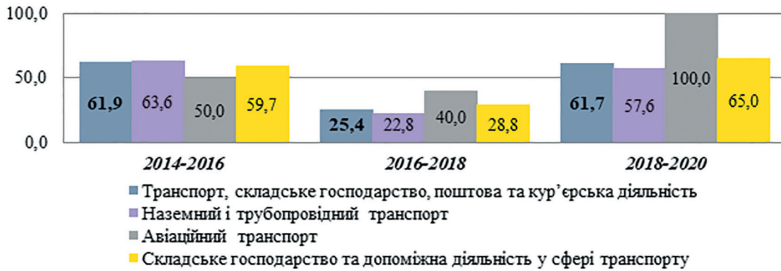
№ з.п.	Показники, одиниць	Роки				
		2014-2016	2016-2018	2018-2020	2016-2018 у % до 2014-2016	2018-2020 у % до 2016-2018
1	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність, у т.ч.:	336	568	133	69,0	-76,6
2	Наземний і трубопровідний транспорт	176	294	66	67,0	-77,6
3	Водний транспорт	2	5	-	150,0	-
4	Авіаційний транспорт	8	10	3	25,0	-70,0
5	Складське господарство та допоміжна діяльність у сфері транспорту	144	243	60	68,8	-75,3

¹ Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Джерело: складено автором за даними, отриманими від Державної служби статистики України

Кількість інноваційно активних транспортних підприємств в Україні має помітно нестабільну динаміку – від 336 підприємств у період 2014–2016 рр., до 568 підприємств у 2016–2018 рр., що на 69 % більше, та в подальшому спостерігається скорочення на 76,6 % до 133 підприємств у 2018–2020 рр. В секторі наземного і трубопровідного транспорту кількість інноваційно активних підприємств у 2014–2016 рр. склала 176 підприємств, у 2016–2018 рр. – вже 294 підприємства (зростання на 37 %), а у 2018–2020 рр. – лише 66 підприємств (зменшення на 77,6 %). Причиною такої різкої динаміки є економічне поживлення та відновлення у 2016–2018 рр. транспортних підприємств й галузі загалом після військової агресії з боку РФ у 2014 р., анексії частини української території, руйнування транспортної логістики та інфраструктури. Проте позитивну динаміку перекреслила світова криза, пов'язана з пандемією covid-19 та її наслідками, економічне падіння, скорочення обсягів перевезень, особливо пасажирських, значна збитковість діяльності. Аналогічна ситуація спостерігається на підприємствах водного транспорту, де кількість інноваційно активних підприємств склала 2 і 5 відповідно у періодах 2014–2016 рр. та 2016–2018 рр.; авіаційного транспорту з кількістю інноваційно активних підприємств 8-10-3 у відповідних діапазонах спостереження. Кількість інноваційно активних підприємств складського господарства та допоміжної діяльності у сфері транспорту становить 144-243-60 у періодах 2014–2016 рр., 2016–2018 рр., 2018–2020 рр. відповідно. Можна стверджувати, що через значні фінансово-економічні труднощі, спричинені наслідками пандемії covid-19, помітно зменшилась кількість інноваційно активних транспортних підприємств, навіть у порівнянні з показниками 2014–2016 рр.

Поряд зі скороченням кількості інноваційно активних транспортних підприємств у досліджуваному періоді 2018–2020 рр. зростає питома вага суб'єктів господарювання, які впроваджують інновації у вигляді продукції, товарів, робіт, послуг та технологічних процесів: з 25,4 % від усіх інноваційно активних підприємств у 2016–2018 рр. до 61,7 % у 2018–2020 рр. (рисунок).

¹ Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Рис. Динаміка питомої ваги підприємств, що впроваджували інновації (продукцію, товари, роботи, послуги та/або технологічні процеси) з усіх інноваційно активних транспортних підприємств в Україні за період 2014-2020 рр., у %

Джерело: складено автором за даними, отриманими від Державної служби статистики України

За рівнем впровадження інновацій у 2018–2020 р. лідирують підприємства авіаційного транспорту з показником у 100 %, тобто 3 з 3-х інноваційно активних підприємств впроваджували інновації у вигляді інноваційної продукції, товарів, робіт, послуг та технологічних процесів. На другому місці – підприємства складського господарства й допоміжної діяльності у сфері транспорту з 65 % питомої ваги (39 з 60 підприємств відповідно), на третьому місці – підприємства наземного і трубопровідного транспорту, де 57,6 % (або 38 з 66) інноваційно активних підприємств впроваджують інновації.

За загальним галузевим показником у 2014–2016 рр. 61,9 % або 208 з 336 інноваційно активних підприємств транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності впроваджували інновації. У 2016–2018 рр. цей показник склав всього 25,4 % (або 144 з 568), а у 2018–2020 рр. – 61,7 % (82 з 133 підприємств). Позитивним є суттєве зростання у 1,22 рази обсягу реалізованої інноваційної продукції, товарів та послуг підприємствами транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності з 1314,1 млн грн у 2018 р. до 1602,3 млн грн у 2020 р. У тому числі на підприємствах наземного і трубопровід-

ного транспорту обсяг реалізованої інноваційної продукції протягом 2018–2020 рр. збільшився з 114,5 млн грн до 512,2 млн грн, що склало зростання на 397,7 млн (або на 347 %).

Можна стверджувати, що транспортні підприємства відкриті до інноваційної діяльності і якби не вплив негативних наслідків пандемії для економіки й транспорту, позитивна динаміка зростання інноваційної активності підприємств продовжувалась б надалі такими ж значними темпами. Також оцінка динаміки показників засвідчила, що інноваційна активність підприємств залежить значною мірою від зовнішніх факторів, ринкових коливань, поведінки споживачів і замовників, державної підтримки і глобальної конкуренції.

Дослідження досвіду успішних інноваційних компаній світу дозволило виділити характерні для них риси, серед яких: узгодження інноваційної і бізнес-стратегії, підтримка інновацій на рівні корпоративної культури, лідерство та інноваційність вищого керівництва, орієнтація на клієнта, вибір правильного проекту або ідеї, цілісний підхід та постійний розвиток. Найбільш успішними є ті, хто прагне виділитись, запам'ятатись, розвинути свій бренд і нематеріальні складові вартості бізнесу завдяки впровадженню інновацій [18], що дуже актуально для сучасних транспортних підприємств. Відмінною рисою успішних та інноваційно активних компаній є поширене використання штучного інтелекту та залучення зовнішніх джерел і партнерства з науковими установами. Успішні інноваційно активні транспортні підприємства орієнтовані на розвиток цифрового дизайну, діджитал-рішень, удосконалення технологічних платформ. Поряд з цим, складним завданням іноваційно активних підприємств залишається повторення і масштабування успіху [19], тобто перенесення високих результатів пілотних проектів у серійне виробництво (як, наприклад, досвід з hyperloop), довготривала фіксація вже отриманих позитивних результатів [13].

Таким чином, з огляду на проведене дослідження, запропоновано власне визначення поняття «інноваційно активне транспортне підприємство», під яким розуміється підприємство, що має потенціал у вигляді факторів, ресурсів та умов для створення, впровадження й використання інновацій у наданні транспортних послуг, організації власних бізнес-процесів і забезпеченні конкурентних переваг.

Висновки та пропозиції. Отже, проблематика дослідження інноваційної активності транспортних підприємств залишається актуальною для нашої країни в поточних складних умовах. Узагальнене розуміння інноваційної активності як інтенсивності інноваційної діяльності не дає змоги повною мірою оцінювати цей процес для потреб прийняття рішень. Інноваційна активність транспортних підприємств є важливою передумовою забезпечення конкурентоспроможності на ринку транспортних послуг, каталізатором економічних процесів, якісних перетворень та розвитку ланцюгів постачання, економічної інтеграції регіонів, підвищення іміджу країни в цілому. Транспортні інновації спрямовані на покращення якості, надійності, різноманітності, безпечності, зручності, екологічності, економічної ефективності послуг, які пропонують транспортні підприємства.

Аналіз інноваційної активності транспортних підприємств здійснюється за допомогою показників впровадження інновацій у вигляді продукції, товарів і послуг, технологічних процесів, запровадження нової інноваційної продукції і послуг, здійснення витрат на науково-дослідні роботи, придбання машин, обладнання, програмного забезпечення, зовнішніх знань, послуг, матеріалів для інновацій, капітальних та інших витрат, включаючи дизайн, навчання, організаційні та маркетингові інновації. В Україні обсяг реалізованої інноваційної продукції, робіт, послуг транспортних підприємств зростає, а от кількість інноваційно активних транспортних підприємств має нестабільну динаміку: стрімке зростання інноваційної активності та питомої ваги підприємств, які впроваджують інновації у 2016–2018 рр., перейшло в скорочення у 2020 р., головним чином, через негативні наслідки, спричинені covid-19. Запропоновано визначати інноваційно активне транспортне підприємство як підприємство, яке має потенціал у вигляді факторів, ресурсів та умов для створення, впровадження й використання інновацій у наданні транспортних послуг, організації власних бізнес-процесів і забезпеченні конкурентних переваг.

Перспективами подальших досліджень є характеристика факторів, які визначають та впливають на інноваційну активність транспортних підприємств, їх вимірювання та оцінка взаємозв'язку з ключовими показниками функціонування, стану та розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрюшко А.К. Управління діяльністю інноваційно-активних підприємств. *Ефективна економіка*, 2013. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2713>.

2. Белянська Ю.В. Економічна сутність та значення інновацій в сучасних умовах господарювання. *Review of transport economics and management*, 2020, вип. 4(20). С.55-65. DOI: <https://doi.org/10.15802/rtem2020/209406>.

3. Ворона А.В. Інноваційна активність підприємств як перспектива розвитку національної економіки України. Ефективна економіка. 2020. № 3. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.3.155 Vorona V. (2020). Innovative activity of enterprises as a prospect of development of the national economy of Ukraine. *Efektivna ekonomika*. Vol. 3. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.3.155.

4. Гринько Т.В. Сутність, складові та особливості категорії «інноваційна активність підприємства». *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 8. С. 30-32. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2010/9.pdf.

5. Данилків Х. П., Горбова Х. В., Побурко О. Я. Інноваційний розвиток транспортної системи України. Науковий вісник НЛТУ України. Серія Економічна. 2018, т. 28, No 4. С. 31–35. <https://doi.org/10.15421/40280405> Danylkiv, K. P., Horbova, K. V., & Poburko, O. Ya. (2018). Innovative Development of the Transport System of Ukraine. *Scientific Bulletin of UNFU*, 28(4), 31–35. <https://doi.org/10.15421/40280405>.

6. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

7. Єпіфанова І.Ю. Внутрішні джерела активізації інноваційної діяльності. Процесне та соціально-компетентне управління інноваційним розвитком підприємницьких систем : монографія / за наук. ред. О.М. Полінкевич. Луцьк, 2017. С. 174–183. Yepifanova I.Yu. (2017). *Vnutrishni dzhherela aktyvizatsiyi innovatsiyanoi diyalnosti. Protseesne ta sotsial'nokompetentne upravlinnya innovatsiynym rozvytkom pidpryyemnytskykh system : monohrafiya / za nauk. red. O.M. Polinkevych*. Lutsk, 174–183.

8. Карпенко О.О. Інноваційно-інтеграційна парадигма розвитку підприємств на принципах кластеризації : Київ: ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2013. 272 с. ISBN978-617-7092-19-2.

9. Кузнецов Є.М., Кузнецов В.Є. Теоретичні основи управління інноваційною активністю підприємств залізничного транспорту. *Причорноморські економічні студії. Серія: Економіка та управління підприємствами*. 2020. Випуск 60-1. С. 119-124. http://bses.in.ua/journals/2020/60_1_2020/21.pdf Kuznetsov E., Kuznetsov V. Theoretical fundamentals of management of innovative activity of railway transport enterprises.

10. Поплавський М.В. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної активності підприємств України на сучасному етапі. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди*. Економіка. 2017. С. 83–90. Poplavskyy M. (2017). Problemy ta perspektyvy rozvytku innovatsiynoi aktyvnosti pidpryyemstv Ukrayiny na suchasnomu etapi. Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H.S. Skovorody. *Економіка*, 83–90.

11. Презентація Національної транспортної стратегії України до 2030 року. URL: http://publications.chamber.ua/2017/Infrastructure/UDD/National_Transport_Strategy_2030.pdf

12. Про інноваційну діяльність: Закон України 04.07.2002р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

13. Семенова С.М., Карпенко О.О., Белянська Ю.В. Впровадження інновацій на підприємствах водного транспорту в Україні та світі. *Інноваційний розвиток транспортного комплексу: монографія / За заг. ред. О.М. Ложачевської; Національний транспортний університет*. Київ: Міленіум, 2021. 208 с. С. 155-169.

14. Afanasieva O., & Pokora, Y. (2020). The formation of innovation policy of the seaport. *Development of management and entrepreneurship methods on transport*, (3 (72), 61-76. <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2020-3-61-76>.

15. Drive Ukraine 2030. Міністерство інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/files/projects/str.html>.

16. Hampson J. (2019). The innovative transport solutions making cities more liveable. URL: <https://www.edie.net/blog/The-innovative-transport-solutions-making-cities-more-liveable/6098602/>.

17. Semenova S. (2019). Classification of innovations as an accounting objective. *Scientific journal «European Science»*, Podhajska, Slovakia, 2019. No. 2. P. 28-38. (ISSN 2585-7738). URL: <http://www.european-science.sk/storage/journals/essays/2-2019/316.pdf>.

18. Semenova S., Belianska Yu. Characteristics of successful innovative companies in the world. Territory of innovations: best practices for sustainable development at the local level. Part 1: digest of analytical stage of international scientific and educational project. Collective Monograph. Tallin: Teadmus, 2022, 227 p., P. 213-226.

19. Semenova S., Fomina O., Moshkovska O. (2021). Accounting for innovations in value management of companies in the context of globalization. Globalization and its Socio-Economic Consequences. *SHS Web of Conferences*, EDP Sciences, Zilina, Slovak Republic, vol. 92; 02057. DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/20219202057>.

20. Transport Innovations from the Global South (2019). URL: <https://www.itf-oecd.org>.

© **Белянська Ю. В., 2022**

REFERENCES

1. Andryushko, A.K. (2013). Upravlinnya diyal'nistyuu innovatsiy-no-aktyvnykh pidpryyemstv [Management of activities of innovative and active enterprises]. *Efektivna ekonomika*. No. 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2713> (in Ukrainian).

2. Belianska, Yu.V. (2020). The economic essence and significance of innovations in modern economic conditions [Ekonomichna sutnist' ta znachennya innovatsiy v suchasnykh umovakh hospodaryuvannya]. *Review of transport economics and management*. Vol. 4(20). pp.55-65. DOI: <https://doi.org/10.15802/rtem2020/209406> (in Ukrainian).

3. Vorona, V. (2020). Innovatsiyyna aktyvnist' pidpryyemstv yak perspektyva rozvytku natsional'noyi ekonomiky Ukrainy [Innovative activity of enterprises as a prospect of development of the national economy of Ukraine]. *Efektivna ekonomika*. Vol. 3. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.3.155 (in Ukrainian).

4. Hryenko, T.V. (2010). Sutnist', skladovi ta osoblyvosti katehoriyi «innovatsiyyna aktyvnist' pidpryyemstva» [The essence, components and features of the category "innovative activity of the enterprise"]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*. No. 8. pp. 30-32. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2010/9.pdf (in Ukrainian).

5. Danylkiv, K. P., Horbova, K. V., & Poburko, O. Ya. (2018). Innovatsiyyny rozvytok transportnoyi systemy Ukrainy [Innovative De-

velopment of the Transport System of Ukraine]. *Naukovyyvisnyk NLTU Ukrayiny. Seriya Ekonomichna*. Vol. 28(4), pp. 31–35. <https://doi.org/10.15421/40280405>.

6. State Statistics Service of Ukraine. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (in Ukrainian).

7. Yepifanova, I.Yu. (2017). Vnutrishni dzherela aktyvizatsiyi innovatsiyanoi diyalnosti [Protsejne ta sotsial'nokompetentne upravlinnya innovatsiynym rozvytkom pidpryyemnytskykh system] : monohrafiya / za nauk. red. O.M. Polinkevych. Lutsk, pp. 174–183. (in Ukrainian).

8. Karpenko, O.O. (2013). Innovatsiyno-intehratsiyina paradyhma rozvytku pidpryyemstv na pryntsypakh klasteryzatsiyi [Innovation and integration paradigm of enterprise development based on the principles of clustering], Kyiv: LLC "SIK GROUP UKRAINE", 2013. 272 c. ISBN978-617-7092-19-2. (in Ukrainian).

9. Kuznetsov, E., Kuznetsov, V. (2020). Teoretychni osnovy upravlinnya innovatsiynoyu aktyvnistyu pidpryyemstv zaliznychnoho transportu [Theoretical fundamentals of management of innovative activity of railway transport enterprises]. *Prychornomors'ki ekonomichni studiyi. Seriya: Ekonomika ta upravlinnya pidpryyemstvamy*. Vol. 60-1. pp. 119-124. http://bses.in.ua/journals/2020/60_1_2020/21.pdf (in Ukrainian).

10. Poplavskyy, M. (2017). Problemy ta perspektyvy rozvytku innovatsiyanoi aktyvnosti pidpryyemstv Ukrayiny na suchasnomu etapi [Problems and prospects of the development of innovative activity of Ukrainian enterprises at the current stage]. *Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H.S. Skovorody*. Ekonomika, pp. 83–90. (in Ukrainian).

11. Presentation of the National Transport Strategy of Ukraine until 2030. URL: http://publications.chamber.ua/2017/Infrastructure/UDD/National_Transport_Strategy_2030.pdf (in Ukrainian).

12. On innovative activity: Law of Ukraine dated July 4, 2002. No. 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (in Ukrainian).

13. Semenova, S.M., Karpenko, O.O., Belyanska, Yu.V. (2021). Vprovadzhennya innovatsiy na pidpryyemstvakh vodnoho transportu v Ukrayini ta sviti [Implementation of innovations at water transport enterprises in Ukraine and the world]. *Innovatsiynyy rozvytok transportnoho kompleksu: monohrafiya [Innovative development of the transport complex: a monograph]* / General. ed. OHM. Lozhachevska; National Transport University. Kyiv: Millennium, 208 p. P. 155-169. (in Ukrainian).

14. Afanasieva O., & Pokora, Y. (2020). The formation of innovation policy of the seaport. *Development of management and entrepreneurship methods on transport*, (3 (72), 61-76. <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2020-3-61-76> (in English).

15. Drive Ukraine 2030. Ministry of Infrastructure of Ukraine. URL: <https://mtu.gov.ua/files/projects/str.html> (in Ukrainian).

16. Hampson J. (2019). The innovative transport solutions making cities more liveable. URL: <https://www.edie.net/blog/The-innovative-transport-solutions-making-cities-more-liveable/6098602/> (in English).

17. Semenova S. (2019). Classification of innovations as an accounting objective. Scientific journal «European Science», Podhajska, Slovakia, 2019. No. 2. P. 28-38. (ISSN 2585-7738). URL: <http://www.european-science.sk/storage/journals/essays/2-2019/316.pdf> (in English).

18. Semenova S., Belianska Yu. Characteristics of successful innovative companies in the world. Territory of innovations: best practices for sustainable development at the local level. Part 1: digest of analytical stage of international scientific and educational project. Collective Monograph. Tallin: Teadmus, 2022, 227 p., P. 213-226. (in English).

19. Semenova S., Fomina O., Moshkovska O. (2021). Accounting for innovations in value management of companies in the context of globalization. Globalization and its Socio-Economic Consequences. SHS Web of Conferences, EDP Sciences, Zilina, Slovak Republic, vol. 92; 02057. DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/20219202057> (in English).

20. Transport Innovations from the Global South (2019). URL: <https://www.itf-oecd.org>. (in English).

СТАТТЯ НАДІЙШЛА ДО РЕДАКЦІЇ 17.08.2022